

Raadsinformatiebrief

De gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van: -

Uw kenmerk: -

Bijlage(n): 1

Ons kenmerk: 2024-105690

Contact: mevrouw mr. G.E. Deckers

Doorkiesnummer: 06-57103616

E-mailadres: veiligheid@albrandswaard.nl

Datum: 18 maart 2025

Betreft: evaluatie pilot wijkbrandweerman

Geachte raadsleden,

INLEIDING

Op 12 maart 2024 hebben wij u bij raadsinformatiebrief (kenmerk 2024-020315) geïnformeerd over de start van de pilot Wijkbrandweerman. In deze brief hebben wij u toegezegd om met een evaluatie te komen van de inzet van de wijkbrandweerman. Tezamen met deze raadsinformatiebrief treft u de evaluatie aan evenals een voorstel voor het vervolg.

KERNBOODSCHAP

De wijkbrandweerman speelt een belangrijke rol in het verbeteren van de (brand)veiligheid in de gemeente door een breed scala aan preventieve taken uit te voeren. Hoewel de pilotfase kort is, is er een afname te zien in het aantal branden en incidenten waarbij de brandweer moest uitrukken. In 2023 zijn er 51 branden geregistreerd en is de brandweer 174 keer uitgerukt voor een incident. In 2024 zijn er 35 branden geregistreerd en is de brandweer 156 keer uitgerukt voor een incident. Dit zou kunnen wijzen op een positieve invloed van zijn inzet. Het is echter essentieel om de effecten op de lange termijn verder te monitoren en te evalueren.

TOELICHTING

Op 1 februari 2024 is de gemeente een dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor de periode van een jaar aangegaan met de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) voor de levering van een wijkbrandweerman. De DVO valt binnen de financiering van de VRR onder de zogenaamde plus-taken. De inzet van de wijkbrandweerman betreft een pilot.

De inzet van een wijkbrandweerman draagt op verschillende manieren bij aan het vergroten van het brandveiligheidsbewustzijn bij onze inwoners wat leidt tot brandveiliger gedrag en daardoor tot minder branden en slachtoffers. De wijkbrandweerman heeft uitgebreide kennis van onze gemeente. Hij weet waar de risicovolle situaties zich bevinden, zoals oude gebouwen, hoogbouw, bedrijven met brandgevaar of kwetsbare groepen in de samenleving. Door zijn aanwezigheid in de wijk, heeft hij een goed overzicht en kan hij snel inspelen op lokale brandveiligheidsissues. Dit zorgt ervoor dat brandpreventie en -bestrijding effectiever kunnen worden aangepakt. De wijkbrandweerman richt zich specifiek op kwetsbare groepen, zoals ouderen, mensen met een beperking of andere risicogroepen. Hij helpt bij het zorgen voor brandveiligheid in huizen van kwetsbare bewoners, het aanbieden van

CONSEQUENTIES

VERVOLG

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Isa Linden

Handwritten signature

mr. drs. Florus van der Linden drs. Jolanda de Witte

Gemeente Albrandswaard

Evaluatie Inzet wijkbrandweerfunctionaris Albrandswaard

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Kader en Achtergrond	4
Uitvoering taken Wijkbrandweerman	6
Cijfers	9
Conclusie en aanbeveling	10
Bijlage 1	11
Uitvoering taken wijkbrandweerfunctionaris	11
Bijlage 2	14
1. Inleiding	15
2. Doelstelling Wijkbrandweer	15
3. Speerpunten 2024	15
4 Werkwijze	19
5 Actuele ontwikkelingen	20

Inleiding

De kans op brand in huis en omgeving wordt aanzienlijk verkleind door de juiste maatregelen te nemen. Belangrijk is dat inwoners zich bewust zijn van de risico's van brand en onveilige situaties en deze kunnen herkennen (zelfredzaamheid). Senioren zijn een belangrijke risicogroep omdat zij onevenredig vaak slachtoffer zijn van een fatale woningbrand. Daarbij is het van belang dat inwoners weten bij wie ze terecht kunnen voor hun vragen over (brand) veiligheid.

De functie van wijkbrandweerman is relatief nieuw. In bijlage I wordt verder ingegaan op de werkzaamheden en de functie van de wijkbrandweerman. Steeds meer gemeenten stellen een wijkbrandweerman/vrouw aan, vaak eerst bij wijze van pilot/proef. Intussen is er een wijkbrandweerman/vrouw actief in Rotterdam (IJsselmonde, Rotterdam-Alexander), Schiedam, Vlaardingen, Lansingerland, Capelle aan den IJssel, Ridderkerk en Barendrecht. Ook in andere regio's, zoals Limburg, Gooi en Vechtstreek en Groningen is de wijkbrandweerman al actief in de gemeente. Het inzetten van de wijkbrandweerman valt onder de verantwoordelijkheid van het hoofd afdeling Veilig Leven van de Veiligheidsregio Rotterdam- Rijnmond (VRR). In overleg met de gemeente is het werkveld bepaald voor de wijkbrandweerman. Dit is vastgelegd in een activiteitenplan, welke in bijlage II is opgenomen.

Pilot

Op 1 februari 2024 is in de gemeente Albrandswaard de pilot/proef met de inzet van de wijkbrandweerman gestart.

Doel: Door middel van het inzetten van de wijkbrandweerman willen we het (brand) veiligheidsbewustzijn van onze inwoners verbeteren en vergroten. Dit doen we door de wijkbrandweerman te positioneren in de wijk als onder andere aanspreekpunt voor inwoners.

De pilot loopt inmiddels ruim een jaar. Gedurende de pilot heeft per kwartaal een voortgangsoverleg plaatsgevonden tussen de gemeente en de VRR. We hebben een evaluatie uitgevoerd over de afgelopen periode om te bezien of de gemeente de inzet van een wijkbrandweerman moet continueren en financieren. Met het vaststellen van de begroting 2025 is besloten de inzet van de wijkbrandweerman in 2025 met een jaar te continueren en te financieren in afwachting van de evaluatie.

Kader en Achtergrond

De inzet van een wijkbrandweerman draagt op verschillende wijzen bij aan een vergroting van het brandveiligheidsbewustzijn bij onze inwoners wat leidt tot brandveiliger gedrag en daardoor tot minder branden en slachtoffers. De rol van de wijkbrandweer is middels educatie en voorlichting de (brand)veiligheid in de woonomgeving verhogen. Daarnaast wordt d.m.v. een voorlichtingsprogramma, specifiek gericht op doelgroepen, het veiligheidsbewustzijn, het veiligheidsgevoel maar ook de zelfredzaamheid verbeterd. Hierbij is samenwerking met andere organisaties zoals o.a. woningcorporaties, kerken, gemeente, politie, zorginstellingen van belang en noodzakelijk om gezamenlijk de doelen te bereiken.

Hieronder de belangrijkste voordelen:

1. Verbeterde brandveiligheid door lokale kennis

De wijkbrandweerman heeft uitgebreide kennis van de gemeente Albrandswaard. Hij weet waar de risicovolle situaties zich bevinden, zoals oude gebouwen, hoogbouw, bedrijven met brandgevaar of kwetsbare groepen in de samenleving. Door zijn constante aanwezigheid in de gemeente, heeft hij een beter overzicht en kan hij snel inspelen op lokale brandveiligheidsissues. Dit zorgt ervoor dat brandpreventie en -bestrijding effectiever kunnen worden aangepakt.

2. Betere preventie door persoonlijke betrokkenheid

De wijkbrandweerman speelt een actieve rol in het informeren en voorlichten van bewoners en bedrijven over brandveiligheid. Dit kan variëren van het geven van advies over rookmelders tot het organiseren van voorlichtingscampagnes of buurtondersteuning. Door deze preventieve maatregelen kunnen branden en incidenten in de toekomst voorkomen worden, wat de algemene veiligheid in de gemeente verhoogt.

3. Versterking van de band tussen brandweer en de gemeenschap

In een stad als Albrandswaard kan het soms moeilijk zijn voor inwoners om een band op te bouwen met de brandweer. De wijkbrandweerman is echter een vertrouwd gezicht in de wijk, en dit helpt om de relatie tussen de brandweer en de inwoners te versterken. Inwoners voelen zich vaak meer op hun gemak om risico's te melden en met hun zorgen naar de brandweer te stappen als ze de wijkbrandweerman persoonlijk kennen.

4. Minder druk op reguliere brandweerkorpsen/bezetting kazerne

Door de wijkbrandweerman in te zetten, wordt de reguliere brandweer ontlast van preventieve taken en kan het zich beter richten op de daadwerkelijke interventie bij grotere incidenten. De wijkbrandweerman draagt dus bij aan een efficiënter gebruik van de brandweercapaciteit. Ook levert de wijkbrandweerman een grote bijdrage aan

de bezetting van de kazerne. De kazerne in Albrandswaard heeft een regiofunctie en dient daarom altijd bezet te zijn.

5. Specifieke focus op kwetsbare doelgroepen

De wijkbrandweerman heeft ook de mogelijkheid om zich te richten op kwetsbare groepen, zoals ouderen, jeugd, mensen met een beperking of andere risicogroepen. Hij kan helpen bij het zorgen voor brandveiligheid in huizen van kwetsbare bewoners, het aanbieden van huisbezoeken voor brandveiligheidsonderzoeken en het aanbieden van praktische hulp, zoals het plaatsen van rookmelders of het verhelpen van risicovolle situaties.

6. Kostenbesparing op de lange termijn

Hoewel de inzet van een wijkbrandweerman een investering vereist, kan dit op lange termijn kostenbesparingen opleveren. Preventie en vroege interventie kunnen namelijk voorkomen dat incidenten uit de hand lopen en grotere schade veroorzaken. Brandveiligheidsmaatregelen kunnen de schade van branden beperken en bijdragen aan lagere verzekeringspremies voor zowel bewoners als bedrijven in de gemeente.

7. Versterking van samenwerking met externe partners

De wijkbrandweerman werkt samen met andere externe partners, zoals de politie, de gemeente en andere maatschappelijke organisaties. Deze samenwerking is cruciaal voor het verbeteren van de algehele veiligheid en kan leiden tot een efficiëntere inzet van mensen en middelen.

Uitvoering taken Wijkbrandweerman

De wijkbrandweerman voert een diversiteit aan taken uit waarmee hij actief bijdraagt aan de (brand)veiligheid in de woonomgeving. De verschillende taken/inzetten per maand zijn terug te vinden in onderstaande tabel.

Activiteit	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
Assistentie woningvervuiling	2	0	1	3	1	1	3	2	9	1
Interview media	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
LZN bijeenkomst	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Melding onveilige situatie	1	0	0	0	1	0	0	0	1	1
Nazorg na incident	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Ontruimingsoefening	0	1	2	0	0	0	1	0	0	0
Overleg wijkveiligheid	0	1	0	0	3	0	0	2	0	0
social media	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0
Sport en Spel	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
Spreekuur wijkbrandweerman	2	2	0	1	1	3	0	0	0	0
Veiligheidsadvies woongebouwen	1	1	1	3	3	2	11	1	1	0
Voorlichting overig	0	0	1	0	1	2	1	1	0	0
Voorlichting scholen	0	9	13	7	0	0	0	0	10	2
Voorlichting senioren	0	1	0	0	0	2	0	1	0	0
Vuurwerklessen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13
Wijkbijeenkomst	1	0	0	2	1	0	0	0	0	0
Wijkorientaties	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Totalen	9	17	19	16	13	14	17	8	21	17

Acties en bijeenkomsten

De Wijkbrandweerman geeft op locatie voorlichting aan senioren aan de hand van filmpjes, meegebrachte voorwerpen en verhalen. Ook de politie en welzijnsorganisaties sluiten wel eens aan bij deze voorlichtingssessies. Verder is er door de wijkbrandweerman 2x een broodje brandweer georganiseerd. In zowel de Boekenstal als het wijkcentrum waren alle plaatsen bezet. Verder is hij aanwezig geweest bij de jaarlijkse pannenkoekenlunch en in de Maranathakerk voor senioren. Gedurende het jaar heeft de wijkbrandweerman 759 senioren gesproken tijdens de verschillende sessies

Voor jeugd heeft de wijkbrandweerman een veiligheidsspeurtocht georganiseerd. Deze is gehouden bij het Lokaal. In totaal hebben 45 kinderen deelgenomen aan de spelletjes welke te maken hebben met veiligheid en het werk van de brandweer, politie, en handhaving.

Daarnaast is de wijkbrandweerman actief op de Albrandswaardse scholen waar hij voorlichting geeft aan jeugd, dit zijn brandveiligheidslessen en vuurwerklessen. Dit doet hij samen met de Politie en Gemeente. 993 leerlingen hebben op verschillende basisscholen een brandweergastles gevolgd. Voor de vuurwerklessen waren dit 337 leerlingen. In 2025 is het de bedoeling om hier reanimatielessen aan toe te voegen.

De wijkbrandweerman heeft ook deelgenomen aan een grootschalige oefening in het gemeentehuis van Albrandswaard. Met maar liefst 5 brandweervoertuigen is er op meerdere onderdelen geoefend. In het geval van een calamiteit weten de korpsen uit Albrandswaard en omgeving hoe het gemeentehuis er van binnen uit ziet. Ook BHV sloot aan bij deze oefening.

Inwoners van Albrandswaard kunnen ook een woningcheck aanvragen. De wijkbrandweerman heeft in 2024 34 woningchecks uitgevoerd. Onder de woningen welke gecheckt zijn zaten verschillende soorten woningen, zoals begeleid wonen, seniorenwoningen en woningen aangemeld door Vluchtelingenwerk. De wijkbrandweerman heeft geconstateerd dat rookmelders niet aanwezig waren of op de verkeerde plekken hangen. Ook waren Koolmonoxidemelders nagenoeg niet aanwezig.

Ook heeft de wijkbrandweerman een grote rol in de nazorg wanneer er brand is in onze gemeente. Zoals bij de brand in het appartement complex op de Stationsstraat. Hier heeft de wijkbrandweerman een informatiebijeenkomst gehouden, met alle bewoners en andere betrokkenen, welke als zeer informatief is ervaren.

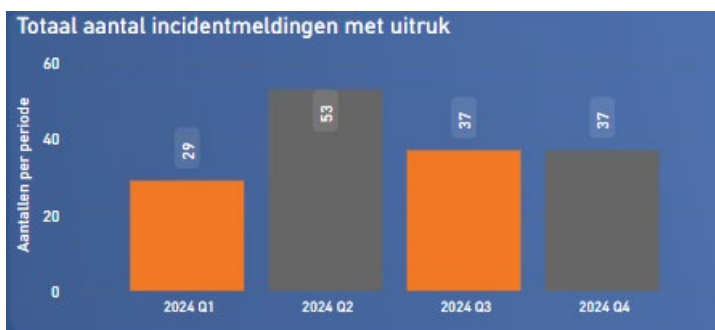
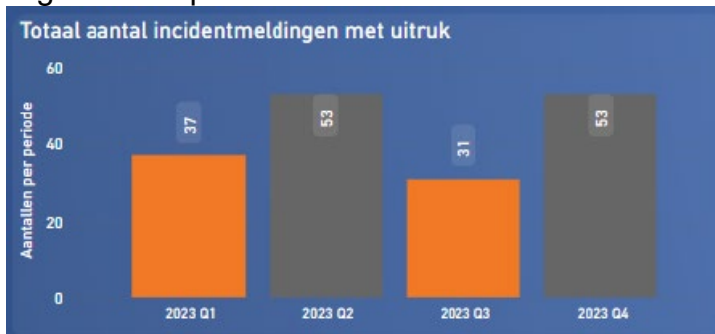
Verder heeft de wijkbrandweerman aandacht gevraagd voor hoarding en vervuiling. Met een groot netwerk van samenwerkingspartners zoals de woningcorporaties, welzijn Albrandswaard, het Wijkteam en jongerenwerk zijn ze dieper in gegaan op het herkennen van signalen, en wat er vervolgens in werking gesteld kan worden. Bij wie moet je zijn en wat zijn de procedures. Ook zijn er een aantal woningen bezocht waar signalen van hoarding en vervuiling waren. Geconstateerd is dat deze problematiek regionaal toeneemt. Daardoor is deze samenwerking met partners erg belangrijk. De wijkbrandweerman heeft in 2024 in 23 situaties van hoarding en vervuiling zijn bijdrage geleverd.

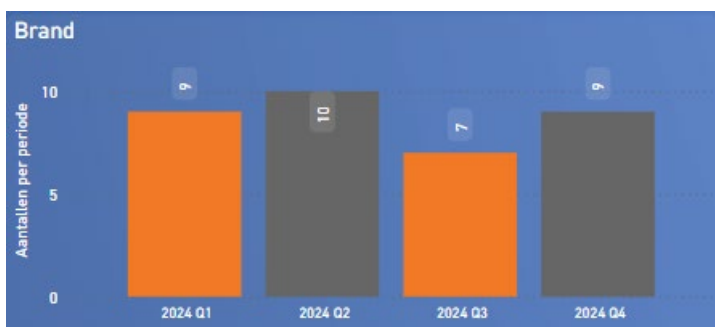
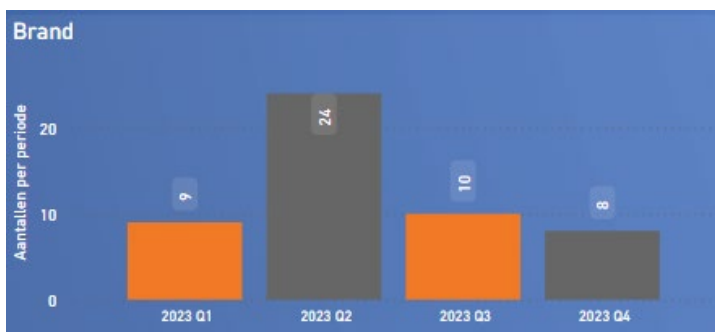
Naast deze werkzaamheden is hij ook erg actief op de sociale media kanalen. Hier geeft hij preventietips, deelt hij berichten van politie, Rijnmond Veilig, andere relevante partners en attendeert hij bewoners op het testen van de rookmelders. De wijkbrandweerman is terug te vinden op de volgende facebookpagina: [Wijkbrandweerman Albrandswaard | Poortugaal | Facebook](#).

Cijfers

Onderstaand treft u een overzicht aan van het aantal incidentmeldingen met uitruk en het aantal branden wat in 2023 en in 2024 is geregistreerd. De onderstaande registratie is per kwartaal.

In 2023 is de Brandweer 174 keer uitgerukt voor een incident. Dit aantal is 156 keer uitgerukt voor een incident. Dit is een afname van 10%.

In 2023 zijn er 51 branden geregistreerd. In 2024 zijn 35 branden geregistreerd. Dit is een afname van 31.37%.

Conclusie en aanbeveling

Door de diversiteit aan taken waar de wijkbrandweerman uitvoering aan geeft, onderschrijven wij de meerwaarde van het hebben van een wijkbrandweerman. Een inventarisatie naar taken van de wijkbrandweerfunctionaris laat zien dat hij inmiddels ketenbreed bewoners bereikt om het veiligheidsrisicobewustzijn te vergroten. Mede door verschillende acties en bijeenkomsten is het bereik groot. Vergroten van het veiligheidsbewustzijn onder jong, oud en verminderd zelfredzamen vormt een belangrijke schakel in het beperken van brandveiligheidsrisico's op vooral de lange termijn. Ouderen vormen hierbij een bijzondere doelgroep. Het gaat hierbij om een taakveld waartoe het preventie- en repressiepersoneel niet is toe berust. Met andere woorden, de wijkbrandweerfunctionaris vult een gat binnen het brandweerdomein in. Daarnaast draagt de wijkbrandweer bij aan de bezetting van de kazerne, waardoor de kazerne de regiofunctie kan blijven vervullen.

Aanbeveling

1. Aanbevolen wordt de wijkbrandweerman (1 FTE), conform een dienstverleningsovereenkomst met de VRR structureel in te huren. De Wijkbrandweerman blijft in dienst van de VRR.
2. Intensiveren en uitbreiden van het geven van voorlichting en advisering over brandpreventie aan inwoners en bedrijven en overige doelgroepen d.m.v. het inzetten van de wijkbrandweerman in samenwerking met de VRR. (afdeling Veilig leven) Tevens de wijkbrandweerman extra in te zetten op nazorg voor inwoners welke met een brand te maken hebben gehad.

Bijlage 1

Uitvoering taken wijkbrandweerfunctionaris

Taken wijkbrandweerfunctionaris	Doelgroep	Bijdrage / resultaat
Pro-actie / preventie		
Voorlichting senioren en verminderd zelfredzamen (inclusief appartementencomplexen)	Senioren en verminderd zelfredzamen	Vergroten kennis over risico's en wat te doen bij brand en hoe te alarmeren bij een calamiteit
Voorlichting kinderen basisonderwijs	Kinderen	Op jonge leeftijd stimuleren van groei veiligheidsbewustzijn
Voorlichting vuurwerk	Kinderen	Bewustwording risico's, verminderen van schade in de gemeente, ontlasten hulpdiensten
Voorlichting migratie achtergrond	Vluchtelingenwerk	Vergroten kennis over brandveilig leven in de woning en in de tuin, hoe te alarmeren en te handelen bij een calamiteit.
Speciale projecten	Kinderen	Een veiligheidsspeurtocht gericht op groep 5 en 6 van de Basisschool. Op speelse wijze maakte ze kennis met het werk van de brandweer.
Deelname European Focus Day	Alle inwoners	Tijdens deze ochtend en middag konden inwoners De Vlam in de Pan blussen en veiligheidstips vragen.
Deelname Veiligheidsdag	Veiligheidsdag	Kennismaking brandweer voor jong en oud

Brandbelevingswoning	Alle inwoners	Deze woning was aanwezig in Hoogvliet. Echter zijn Albrandswaarders hiervoor uitgenodigd. Vergroten kennis over brandrisico's en wat te doen bij brand en hoe te alarmeren bij een calamiteit
----------------------	---------------	---

Preparatie		
Ontruimingsoefening kinderdagverblijven en scholen	Medewerkers	Vergroten van kennis wat te doen bij brand.
Ontruimingsoefening Gemeentehuis	Medewerkers gemeente	Geoefend met BHV, Politie en Brandweer. Vergroten van kennis wat te doen bij calamiteiten.
Overleg wijkveiligheid	Partners in de wijk	Vergroten bereikbaarheid en zichtbaarheid voor inwoners met specifieke vragen alsmede overheidspartners
Veiligheidsadvies woongebouwen (in samenwerking met brandpreventie)	Bewoners van het woongebouw, VVE	Vergroten kennis over risico's en wat te doen bij brand, creëren veiligere vluchtwegen in woongebouwen (betreft vooral verminderd zelfredzamen en transitiegebouwen)
Melding onveilige situatie vanuit particulieren	Alle bewoners	Afhankelijk van de situatie komen tot een maatwerk oplossing
Melding onveilige situatie vanuit derden	Alle instanties en overige	In samenwerking woningbouwverenigingen en wijkteam Albrandswaard
Repressie		

Aanpak hoarding (woningvervuiling)	Kwetsbare inwoners	In samenwerking met gemeente gevaren voor repressief personeel bij brand wegnemen en weer een veilige situatie creëren voor bewoners en burens.
Melding onveilige situatie vanuit wacht	Bewoners en omwonende na een incident	Afhankelijk van de situatie komen tot een maatwerk oplossing, gevaren en zorgen van het repressief personeel over de bewoner wegnemen
Parkeeracties	Drukke wijken	Toegankelijkheid voor hulpdiensten verbeteren.

Nazorg		
Ontruimingsoefening instanties	Werknemers met een BHV opleiding.	Vergroten kennis BHV' ers over samenwerking met de brandweer tijdens een inzet
Voorlichting na brand	Omwonenden brandlocatie	Vragen van bewoners beantwoorden, knelpunten/zorgen signaleren

‘Samen werken aan veiligheid’

Activiteitenplan Wijkbrandweer Albrandswaard 2024

Februari 2024

Brandweer Rotterdam-Rijnmond is onderdeel van
Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

**Gemeente
Albrandswaard**

1. Inleiding

De gemeente Albrandswaard hecht belang aan een veilige leefomgeving voor alle inwoners. In Albrandswaard zijn er meerdere doelgroepen die ofwel minder zelfredzaam zijn of meer nood hebben aan brandpreventie. Daarom is in 2024 de pilot Wijkbrandweer gestart. Het doel van de Wijkbrandweerfunctionaris (hierna WBF) is het beperken en voorkomen van brand en brandgevaar en het realiseren van bewustwording en gedragsverandering bij bewoners op het gebied van (brand)veiligheid. Dit doet de WBF door meer brandveiligheidsbewustzijn te creëren, door het herkennen en voorkomen van brandgevaarlijke situaties. Een hoger brandveiligheidsbewustzijn leidt tot brandveiliger gedrag en daardoor tot minder branden en slachtoffers. Om dit te bereiken voert de WBF verschillende activiteiten uit, neemt hij deel aan meerdere overleggen en is hij een 'spin in het web'.

Voor u ligt het activiteitenplan 2024 van de WBF in de gemeente Albrandswaard. Dit activiteitenplan heeft als vertrekpunt het Integraal Veiligheidsbeleid 2021-2024, het landelijke Programmaplan Veilig Leven en het meerjarenprogramma 2022-2026 Veilig Leven. In dit activiteitenplan is beknopt weergegeven wat de speerpunten zijn voor het jaar 2024. Het activiteitenplan wordt periodiek besproken, aangevuld en bijgesteld op basis van evaluatie, nieuwe ideeën, trends maar ook behoeften die vanuit inwoners zijn aangegeven.

2. Doelstelling Wijkbrandweer

Het doel van de WBF is, middels educatie en voorlichting, het verhogen van de (brand)veiligheid in de woonomgeving. Daarnaast wordt d.m.v. een voorlichtingsprogramma, specifiek gericht op een aantal doelgroepen, het veiligheidsbewustzijn en het veiligheidsgevoel verbeterd en de zelfredzaamheid geoptimaliseerd. Op deze manier draagt de WBF bij aan een veilige leefomgeving voor inwoners van Albrandswaard. Hierbij is samenwerking met andere organisaties zoals o.a. woningcorporaties, kerken, gemeente, politie, zorginstellingen van belang en noodzakelijk om gezamenlijke doelen te bereiken.

3. Speerpunten 2024

De hierna genoemde speerpunten voor 2024 maken onderdeel uit van dit activiteitenplan voor 2024 Thema's en projecten die zijn opgehaald bij de gemeente en VRR in de aanloop naar dit activiteitenplan, zijn gebundeld tot 6 speerpunten. De thema's, activiteiten en projecten zijn terug te vinden in het activiteitenoverzicht in Bijlage I. De benodigde planning en de uitvoering maken deel uit van de werkzaamheden van de WBF en partners.

Speerpunt 1: Brandpreventie voor iedereen

De WBF is wekelijks op het gemeentehuis voor een algemeen spreekuur. De WBF komt op aanvraag bij inwoners thuis om de woning te controleren op brandveiligheid. Hij geeft advies hoe de woning brandveiliger kan worden gemaakt. Als inwoners aangeven dat een woning van een familielid, buur of iemand anders te vervuild is of vol staat met spullen, gaat de WBF langs eventueel met een andere partner.

Speerpunt 2: Richten op risico- en kansgroepen

Om de bewoners in de gemeente Albrandswaard op maat te kunnen voorzien van Veilig Leven advies, vindt de WBF het belangrijk om niet alleen risicogericht te werken, maar ook 'risico- en kansgroepen' te onderscheiden. Met risicogroepen worden die groepen bedoeld die een meer dan gemiddeld brandrisico hebben. Het begrip kansgroep gaat verder dan het begrip risicogroep. Bij het begrip kansgroep wordt niet alleen gekeken naar kwetsbaarheid en risico's, maar ook naar het 'veiligheids-potentieel. Hierbij wordt met name gekeken waar investeringen in veiligheid het meeste rendement zullen hebben.

Risicogroepen

1. Zorgmijdende hoarders en woningvervuilers

Het Lokale Zorgnetwerk Albrandswaard heeft steeds vaker te maken met zorgmijdende en thuiswonende ouderen met een sterk vervuilde woning en/of verzamelwoede, ook wel hoarding genoemd. Deze zorgmijders hebben zorg nodig, maar zullen daar niet zelf om vragen of weigeren hulp. Hoarding en vervuiling zijn met name een risico voor inwonende personen en huisdieren in verband met het brandgevaar. Maar ook hulpverleners komen in gevaar bij een huisbezoek. In Albrandswaard hebben we onder andere te maken met zorgmijdende ouderen zonder diagnose (dementie/ggz), maar wel een zorgelijke situatie met betrekking tot hoarding, vervuiling, lichamelijke en mentale beperkingen ten aanzien van het zelfstandig wonen. De WBF werkt samen met de partijen van de gemeente (Lokaal Zorgnetwerk, wijkteam, Bouw- en Woningtoezicht en OOV) en externe ketenpartners (o.a. woningbouw, politie, welzijn, wijkverpleging, huisartsen en buurtpreventie). Door deze samenwerking krijgt de WBF zicht op de doelgroep en kan hij hen gericht benaderen.

Wat gaat de WBF doen:

- Preventief afleggen van huisbezoeken om hoarding en vervuiling te signaleren en tegen te gaan. Dit gebeurt in overleg met de genoemde signaleringspartners.
- Afleggen van huisbezoeken samen met gemeente om situatie te beoordelen en vanwege eventuele dossieropbouw.
- Voorlichting over vervuilde en brandgevaarlijke woningen.

2. Verminderd zelfredzamen

Verminderde zelfredzaamheid kan invloed hebben op zowel het ontstaan van brand (inzicht in brandgevaaren of gebrek aan coördinatie) als op het adequaat kunnen reageren op een brand (bijvoorbeeld door beperkte mobiliteit of een beperkt reactievermogen). Personen met een lichamelijke beperking kunnen minder goed in staat zijn om een beginnende brand waar te nemen en/of een beginnende brand te blussen en zijn minder goed in staat om zelfstandig te vluchten. De WBF werkt

samen met de gemeente en andere signaleringspartners om de doelgroep in beeld te krijgen.

Wat gaat de WBF doen:

- Presentatie op locatie aan auditief beperkten eventueel met behulp van de gebarentaal tolk van de VRR.
- Presentaties aan thuiszorgorganisaties met als doel het brandveiligheidsbewustzijn van de medewerkers die de thuiszorg verlenen, te vergroten. Doel: brandgevaarlijke situaties voorkomen.
- Voorlichting aan bewoners met een visuele beperking.
- Voorlichting aan bewoners met een verstandelijke beperking.

3. Senioren

In Albrandswaard is een grote groep zelfstandig thuiswonende senioren. Een beginnende brand wordt door een ouder persoon vaak minder snel opgemerkt vanwege gehoor-, zicht- en reukverlies. Ook door afname in coördinatievermogen, balans, inschattingsvermogen en afgenomen snelheid van bewegen kan eerder letsel ontstaan tijdens het vluchten bij brand.

De staat van de woning zorgt ook vaak voor risico's op brand. Het kan voorkomen dat een woning niet goed is onderhouden, bijvoorbeeld door de lichamelijke conditie van de bewoners. Verouderde elektrische bedrading en apparatuur, een ophoping van spullen, de neiging om spullen te dicht bij een vuurbron te plaatsen en snel ontvlammende kleding zijn eveneens grote risico's.

Wat gaat de WBF doen:

- Woningchecks brandveiligheid (WCB) bij zelfstandig wonende ouderen.
- De bedoeling van de WCB is om de brandveiligheid in de woning te verhogen. De WBF controleert hierbij (op aanvraag) de woning op verschillende punten en geeft indien nodig advies over hoe de woning brandveiliger kan worden gemaakt.
- Spreekuur in ontmoetingscentra waar veel senioren komen.
- Bewonershulpverlening (op aanvraag).
- Bij het project Bewonershulpverlening worden zelfredzame bewoners van seniorencomplexen opgeleid om minder zelfredzame bewoners te helpen met vluchten, gevaarlijke situaties te herkennen en samen te werken met professionele hulpverleners tijdens een calamiteit.

4. Kinderen

In Albrandswaard wonen veel jonge gezinnen. In Albrandswaard zijn er 7 basisscholen. Uit onderzoeken naar woningbranden van de VRR blijkt dat huishoudens met gezinsleden onder de 18 jaar meer kans lopen op brandincidenten dan huishoudens zonder kinderen. Tevens maken kinderen onder de 5 jaar meer kans op overlijden bij brand dan kinderen tussen de 5 en 17 jaar. Daarom is het belangrijk extra in te zetten op kinderen in de basisschoolleeftijd.

Wat gaat de WBF doen:

- Lespakket aanbieden in groep 7 en 8 met een afsluitende presentatie in de klas door de WBF.
- Workshops reanimatie (AED) voor groepen 7 en 8.
- Vuurwerklessen aan de groepen 7 en 8.
- Ontruimingsoefeningen scholen.

Kansgroepen

- Scouting groepen;
- Leden van volkstuinverenigingen;
- Arbeidsmigranten en huisvesters.

De groepen die in alle wijken vertegenwoordigd zijn en waar de WBF aandacht voor heeft zijn:

- Ouderen in thuiswonende omgeving;
- Jeugd/ Scholen;
- Bewoners van vervuilde en brandgevaarlijke woningen;
- Kwetsbare bewoners in kwetsbare gebouwen.

Speerpunt 3: Naamsbekendheid

De WBF is een nieuwe rol in Albrandswaard. Daarom is het krijgen van naamsbekendheid een belangrijk speerpunt. Om de activiteiten van de WBF effectief uit te kunnen voeren is kennis en samenwerking nodig van de verschillende partijen en netwerken in de wijk. Het 'in de samenleving' staan is hierbij zeer belangrijk. Dit speerpunt sluit nauw aan bij het op maat benaderen van kans- en risicogroepen. Waar bevinden zich deze groepen, hoe kan de WBF in contact komen en wie kan hierbij helpen? Dit wil zeggen dat de WBF in de wijken van de gemeente Albrandswaard zichtbaar moet zijn, een spin in het web moet zijn, in contact met bewoners en organisaties moet staan en relaties moet onderhouden met wijknetwerken en (particuliere) partners zoals woningcorporaties, kerken, scholen en zorgverleners.

Speerpunt 4: Aanpak van vervuilde woningen

In het regiogebied wordt regelmatig advies gegeven op het gebied van vervuilde en brandgevaarlijke woningen. Daar de aanpak binnen veel gemeenten verschilt streeft Veilig Leven (hierna VL) naar een uniforme werkwijze binnen de Veiligheidsregio. VL heeft deze werkwijze middels een convenant vast gelegd in de gemeenten Rotterdam, Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk en in Nissewaard. Woningvervuiling en verzamelwoede kan leiden tot (brand-) gevaarlijke situaties en wordt op deze manier effectief en duurzaam aangepakt. Zie hiervoor ook de risicogroep zorgmijdende hoorders en woningvervuilers.

Speerpunt 5: Bevorderen van Veilig Leven via influencers, instanties, organisaties en bedrijven

Om diverse activiteiten vorm te geven is capaciteit in middelen en handen noodzakelijk. Deze capaciteit zoekt de WBF bij 'influencers', instanties, organisaties en bedrijven die actief zijn in de publieke en private sector en van invloed kunnen zijn op het vergroten van brandveiligheid.

Gemeenten hebben bijvoorbeeld invloed via de WMO en verzekeraars hebben invloed via hun polisvoorwaarden. Maar ook cliëntenraden, media, zorgaanbieders en woningbouwcorporaties hebben een grote rol bij het vergroten van brandveiligheid.

Influencers kunnen zijn:

- Huismeesters/wijkbeheerders van woningcorporaties;
- WMO-consulenten;
- Cliëntenraden;
- De WBF op social media;
- Lokale media;
- buurtpreventie.

Speerpunt 6: Veilige Publieke Taak

Mensen met een publieke taak (zoals politie, ambulancepersoneel en brandweer) zorgen voor de veiligheid van een ieder en moeten ongehinderd hun werk kunnen doen. De laatste jaren neemt het geweld tegen hulpverleners toe. Zo zijn er tijdens de jaarwisseling in Albrandswaard politieagenten, boa's en jongerenwerkers bekogeld met (zwaar) vuurwerk. Veilige Publieke Taak is een speerpunt voor komend jaar. Tijdens de vuurwerklessen op de basisscholen wordt in het bijzonder aandacht besteed aan agressie en geweld tegen hulpverleners.

Speerpunt 7: Samenwerking/ verbinding intern

Risicogericht werken en een doelgroep benadering op maat vragen niet alleen kennis en capaciteit van de WBF en externe partners. VL heeft de afgelopen jaren steeds meer de samenwerking gezocht met het organisatieonderdeel 'repressie'. Dit gaat de WBF ook het komende jaar doen door de repressieve collega's te betrekken bij diverse VL-activiteiten. Samenwerking binnen de hele veiligheidsketen en een integrale aanpak zijn hierbij een vereiste.

Een integrale aanpak van locaties en doelgroepen vraagt ook een samenwerking met de afdeling Risicobeheersing (RB). Waar de WBF met name achter de voordeuren komt, kijkt RB naar het gebouw in zijn geheel en naar brandpreventieve voorzieningen in gemeenschappelijke ruimtes. Zo komen beide afdelingen met regelmaat op dezelfde locaties over de vloer. Denk hierbij b.v. aan gebouwcomplexen of scholen.

Een andere interne partner die de WBF raadpleegt is het team brandonderzoek. Kennis opgedaan uit brandonderzoek en voorbeeldcasussen zijn waardevolle middelen om veiligheidsbewustzijn te creëren bij bewoners. Hiernaast kunnen trends en statistieken uit brandonderzoek input leveren voor een doelgroepgerichte benadering (zie speerpunt 1).

Wat gaat de WBF (in samenwerking) doen:

- Voorlichting na brand in samenwerking met de afdeling Brandonderzoek, risicobeheersing en de repressieve dienst.
- Behandelen meldingen onveilige situaties.

4 Werkwijze

De WBF voert activiteiten uit waaronder een integrale aanpak van brandveiligheid in woongebouwen, ontruimingsoefeningen en/of woningchecks brandveiligheid. Omdat een goede samenwerking met andere afdelingen belangrijk is, vraagt de WBF collega's regelmatig om input. Daarnaast staat de WBF midden in de samenleving en

weet als geen ander op welke wijze de kans- en risicogroepen (zie onder hoofdstuk 3) kunnen worden bereikt en wie daarbij kunnen helpen. De WBF is een goed zichtbare spin in het web die intensief contact onderhoud met bewoners, wijknetwerken en partners zoals woningcorporaties, scholen en zorgverleners.

5 Actuele ontwikkelingen

De slogan 'Samen werken aan veiligheid' is en blijft op de WBF van toepassing. Door de steeds veranderende samenleving en nieuwe ontwikkelingen op het gebied van politiek en wetenschap moet de WBF projecten en werkwijzen regelmatig evalueren en (voor zo nodig) bijsturen om alle doelgroepen risicogericht te kunnen benaderen. Dit betekent dat de WBF, met de in dit activiteitenplan in hoofdstuk 3 benoemde speerpunten, aangesloten blijft bij de actuele ontwikkelingen en veranderingen in de samenleving.

Denk bij dit soort veranderingen bijvoorbeeld aan:

- Demografische verandering samenleving;
- Politieke ontwikkelingen en wetswijzigingen;
- Landelijke ontwikkelingen en speerpunten Veilig Leven (Programmaplan VL);
- Actuele incidenten, trends en nazorg;
- Zelfredzaamheid;
- Diversiteit;
- Energietransitie;
- Risicogericht werken;
- Burgerparticipatie;
- Integrale Veiligheidsplannen (IVB);
- Omgevingswet.